

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О. Б. Жильцов
« 07 » 09 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСД.03 МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МАТЕМАТИКИ

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0835/17</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	<u>Ж</u> (прізвище, ініціали)
« » 20 <u>17</u> р.	

Київ – 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСД.03 МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МАТЕМАТИКИ

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

Київ – 2017

Методика формування елементів математики: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / О. О. Ліннік. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. - 18

Розробник:

Ліннік Олена Олегівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від 6 вересня 2017 року

Завідувач кафедри початкової освіти

Г.Л. Бондаренко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної
роботи

М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 рік

© Педагогічний інститут, 2017 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4 <i>кредити</i>	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Нормативна дисципліна
Модулів – 4	Напрямок підготовки <i>6.010102 Початкова освіта</i>	
Змістових модулів – 2		3-й
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр
		5-й, 6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 4.	Лекції	
	10 год.	
	Семінарські	
	4 год.	
	Практичні	
	28 год.	
	Самостійна робота	
	42 год.	
	Семестровий контроль	
	30 год.	
Модульний контроль		
6 год.		
	Вид контролю: екзамен	

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I.</i> Теоретико-методичні засади формування елементарних математичних уявлень у дітей	9
<i>Змістовий модуль II.</i> Методика роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей у різних вікових групах	
Навчально-методична карта дисципліни	12
V. Плани семінарських занять.	14
VI. Плани практичних занять	14
VII. Завдання для самостійної роботи.	14
VIII. Методи навчання.	14
IX. Система поточного і підсумкового контролю знань.	15
X. Методичне забезпечення курсу.	15
XI. Рекомендована література.	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вивчення дисципліни є: набуття студентами компетентності у формуванні елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку, оволодіння навичками практичної діяльності щодо організації різних занять з формування елементарних математичних уявлень дітей дошкільного віку.

Завдання дисципліни:

- засвоєння студентами загальних питань теорії та методики математичного розвитку дітей дошкільного віку (мета, зміст, засоби та методи, форми організації навчання математики дошкільників);
- ознайомлення з розділами з ФЕМУ сучасних навчально-виховних програм.
- ознайомлення з методичним керівництвом та його формами з ФЕМУ у дошкільному закладі;
- підготовка спеціалістів дошкільної освіти до самостійної творчої діяльності з ФЕМУ;
- розвиток у студентів погляду на розвиток математичних здібностей, відповідно до сучасної моделі виховання та навчання;
- розуміння студентами принципу креативності в розвитку математичних здібностей дошкільників;
- розвиток уміння аналізувати процес навчання дошкільників математики на заняттях та в повсякденному житті, діагностувати рівень математичного розвитку дітей.

Навчальна дисципліна «Методика формування елементів математики» спрямована на формування у студентів професійних компетентностей:

1. Загальні компетентності

- *світоглядна* – наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, загальнокультурної ерудиції, широкого кола інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості логіко-математичних умінь;

- *громадянська* – розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність, зокрема в організації сенсорно-пізнавальних умінь дітей дошкільного віку. Уміння діяти з соціальною

відповідальністю та громадською свідомістю, поважати Батьківщину, її символіку, традиції, мову;

- **комунікативна** – вміння здійснювати комунікативну взаємодію у підсистемах «педагог-дитина», «педагог-педагог», «педагог-батьки». Формування комунікативної компетентності майбутнього педагога;

- **інформаційна** – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел у процесі підготовки дидактичних матеріалів логіко-математичного змісту. Здатність до ефективного застосування інформаційних технологій;

- **науково-дослідницька** – здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної розумової діяльності. Здатність до самостійної професійної діяльності, пов'язаної з вирішенням педагогічних ситуацій у процесі проведення занять з формування елементарних математичних уявлень;

- **самоосвітня** – здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого педагогічного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

2. Фахові компетентності

- **організаційна** – здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати й оцінювати діяльність дітей на заняттях з формування елементарних математичних уявлень, проектувати формування їхньої соціальної і життєвої компетентностей;

- **психолого-педагогічна** – володіння психолого-педагогічними знаннями, знаннями із навчальної дисципліни, здатність добирати та застосовувати у процесі формування елементарних математичних уявлень ефективні педагогічні технології навчання, враховуючи індивідуальні та вікові особливості дітей;

- **методична** – володіння методами, прийомами і засобами формування у дітей соціальної і життєвої компетентностей; здатність до вирішення фахових і методичних завдань; застосування на практиці професійних умінь і навичок для формування методичної культури, вирішення педагогічних ситуацій; ефективна організація занять логіко-математичного змісту; інтегрування перспективних педагогічних технологій для досягнення поставленої мети;

- **здоров'язбережувальна** – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я і здоров'я дітей, створювати сприятливе здоров'язбережувальне освітнє середовище в організації дослідно-творчої діяльності;

- *інтегративна* – реалізація глибокої інтеграції навчального змісту навколо проблемних питань у процесі формування елементарних математичних уявлень у дітей; впровадження компетентнісного й особистісно зорієнтованого підходів у процесі організації сенсорного розвитку дітей;

- *творча* – готовність упроваджувати авторські методики та новітні технології у процесі логіко-математичного розвитку дітей, кардинально змінювати види діяльності, створювати власне навчально-методичне забезпечення математичного розвитку дітей на різних етапах.

Програмні результати навчання:

Студенти повинні вміти:

- застосовувати теоретичні положення методики формування елементарних математичних уявлень у дітей в педагогічному процесі дошкільного навчального закладу;

- поєднувати процес навчання з вихованням дітей, здійснюючи індивідуальний та диференційований підхід до дошкільників;

- організовувати навчання дітей таким чином, щоб воно випереджувало їх розвиток;

- використовувати ефективні методи, прийоми та форми організації навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі з формування елементарних математичних уявлень у дітей раннього і дошкільного віку;

- методично грамотно організовувати роботу з формування елементарних математичних уявлень в ДНЗ;

- налагодити співпрацю з батьками вихованців або особами, які їх замінюють, з формування елементарних математичних уявлень у дітей;

- вміти самостійно працювати з літературою, публікаціями у періодичних психолого-педагогічних виданнях, вибираючи з них матеріал для організації роботи з дітьми та співпраці з батьками з формування елементарних математичних уявлень.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Лабораторних	Самостійна робота	МКР
Змістовий модуль I. _ Теоретико-методичні засади формування елементарних математичних уявлень у дітей									
1.	Дидактичні основи методики формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку			2					
2.	Аналіз сучасних програм з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку					2			
3.	Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних умінь у дітей дошкільного віку			2	2				
4.	Формування уявлень у дітей про дискретні величини (конкретні множини)				2				
5.	Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів			2	2				
6.	Розвиток у дітей орієнтування у просторі та часі			2	2				
7.	Розв'язування вправ і задач на використання основних понять теорії множини				2				
8.	Інтегрований підхід до формування елементарних математичних уявлень у дітей				2				
9.	Методика роботи з паличками Кюїзенера				2				
10.	Методика роботи з блоками Дьенеша				2				
11.	Математичні ігри Воскобовича				2				
Разом за змістовим модулем I		60		8	18	2		14	3+15
Змістовий модуль II. _Методика роботи з формування елементарних математичних уявлень дітей у різних вікових групах									

6	Специфіка роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей у різних вікових групах			2					
	Ментальна арифметика					2			
7	Зміст та методи роботи з дітьми раннього віку та молодшої групи				2				
8	Зміст та методи роботи з дітьми середньої групи				2				
9	Зміст та методи роботи з дітьми старшої групи				2				
10	ІКТ-технології у формуванні математичних уявлень дітей				2				
11	Математичні ігри та головоломки у формуванні елементарних математичних уявлень дітей				2				
	Разом за змістовим модулем II	60		2	10	2		28	3+15

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ

Тема 1. Дидактичні основи методики формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку

Загальна характеристика змісту доматематичної підготовки дітей. Задачі доматематичної підготовки дітей. Основні дидактичні принципи навчання елементарним математичним уявленням. Методи навчання. Засоби формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. Форми організації роботи з дітьми.

Ключові слова: зміст, принципи, форми, методи й засоби навчання дітей.

Семінарське заняття 1. Аналіз сучасних програм з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку

Тема 2. Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних умінь у дітей дошкільного віку

Сприймання та відображення множин дітьми раннього та дошкільного віку. . Задачі та зміст знань дітей про множини (дискретні числа). Методи та прийоми формування у дітей уявлень про множини. Ознайомлення дітей із графічним зображенням множин. Підготовка дітей до обчислювальної діяльності. Навчання дітей розв'язанню арифметичних задач та прикладів.

Ключові слова: універсальна множина, накладання, прикладання, моделювання. обчислювальна діяльність, задача-драматизація, задача-ілюстрація, усні задачі, типи задач, взаємно-зворотні задачі.

Практичне завдання 1. Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних умінь у дітей дошкільного віку

Практичне завдання 2. Формування уявлень у дітей про дискретні величини (конкретні множини)

Тема 3. Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів

Величини, з якими знайомлять дошкільників: довжина, площа, маса, ємкість, час, видкість. Етапи знайомства дошкільників з поняттям величини. Методика навчання дітей вимірюванню. Методика формування уявлень і понять про форму.

Ключові слова: величина, вимірювання.

Практичне завдання 3. Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів

Тема 4. Розвиток у дітей умінь орієнтуватися у просторі та часі

Поняття про простір та просторове орієнтування. Задачі та методика навчання дітей орієнтуванню на просторі. Час та його властивості. Задачі та методика формування часових уявлень та понять.

Ключові слова: простір, час.

Практичне завдання 4. Розвиток у дітей умінь орієнтуватися у просторі та часі

Практичне завдання 5. Розв'язування вправ і задач на використання основних понять теорії множини

Практичне завдання 6. Інтегрований підхід до формування елементарних математичних уявлень у дітей

Практичне завдання 7. Методика роботи з паличками Кюїзенера

Практичне завдання 8. Методика роботи з блоками Дьєнєша

Практичне завдання 9. Математичні ігри Воскобовича

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКА РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

Тема 5. Специфіка роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей у різних вікових групах

Зміст та методи роботи з дітьми раннього віку та молодшої групи. Зміст та методи роботи з дітьми середньої групи. Зміст та методи роботи з дітьми

старшої групи. Наступність в математичному розвитку дітей дошкільного закладу та школи.

Ключові слова: число, лічба, величина, форма, простір, час.

Семінарське заняття 2. Ментальна арифметика

Практичне заняття 10. Зміст та методи роботи з дітьми раннього віку та молодшої групи

Практичне заняття 11. Зміст та методи роботи з дітьми середньої групи

Практичне заняття 12. Зміст та методи роботи з дітьми старшої групи

Практичне заняття 13. ІКТ-технології у формуванні математичних уявлень дітей

Практичне заняття 14. Математичні ігри та головоломки у формуванні елементарних математичних уявлень дітей

Навчально-методична карта дисципліни «Методика формування елементів математики»

Разом: 120 год., з них лекційні заняття – 10 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 28 годин, модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 42 год., екзамен.

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II									
Назва модуля	Теоретико-методичні засади формування елементарних математичних уявлень у дітей				Методика роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей у різних вікових групах									
Кількість балів за модуль	89 балів*				72 бали*									
Лекції	1	2	3	4	5									
Теми лекцій	Дидактичні основи методики формування елементарних	Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних	Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів	Розвиток у дітей орієнтування у просторі та часі	Специфіка роботи з формування елементарних математичних уявлень у дітей у різних вікових групах									
Теми семінарських занять	Аналіз сучасних програм з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку				Ментальна арифметика									
Теми практичних занять	Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних умінь у дітей	Формування уявлень у дітей про дискретні величини (конкретні)	Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів	Розвиток у дітей орієнтування у просторі та часі	Розв'язування вправ і задач на використання основних понять	Інтегрований підхід до формування елементарних	Методика роботи з паличками Кюізенера	Методика роботи з блоками Дьєнша	Математичні ігри Воскобовича	Зміст та методи роботи з дітьми раннього віку та молодшої групи	Зміст та методи роботи з дітьми середньої групи	Зміст та методи роботи з дітьми старшої групи	ІКТ-технології у формуванні математичних уявлень дітей	Математичні ігри та головоломки у формуванні елементарних математичних уявлень дітей
Самостійна робота	50 балів													
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)									
Підсумковий контроль	Екзамен													

Всього: 211 балів $K = 211 / 60 = 3,5$ *До розрахунку взято 50% практичних занять

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Аналіз сучасних програм з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	2
2.	Ментальна арифметика	2

VI. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1.	Розвиток кількісних уявлень та обчислювальних умінь у дітей дошкільного віку	2
2.	Формування уявлень у дітей про дискретні величини (конкретні множини)	2
3.	Формування у дітей уявлень про величину та форму предметів	2
4.	Розвиток у дітей орієнтування у просторі та часі	2
5.	Розв'язування вправ і задач на використання основних понять теорії множини	2
6.	Інтегрований підхід до формування елементарних математичних уявлень у дітей	2
7.	Методика роботи з паличками Кюїзенера	2
8.	Методика роботи з блоками Дьенеша	2
9.	Математичні ігри Воскобовича	2
10.	Зміст та методи роботи з дітьми раннього віку та молодшої групи	2
11.	Зміст та методи роботи з дітьми середньої групи	2
12.	Зміст та методи роботи з дітьми старшої групи	2
13.	ІКТ-технології у формуванні математичних уявлень дітей	2
14.	Математичні ігри та головоломки у формуванні елементарних математичних уявлень дітей	2

VII. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
		42	50
1.	Порівняльний аналіз чинних навчальних програм з формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку	4	5
2.	Розробка карти інтегрованого заняття з пріоритетом логіко-математичної лінії заняття (набрано на комп'ютері, наочність)	4	5
3.	Розробка конспект інтегрованого заняття з пріоритетом логіко-математичної лінії	4	5
4.	Розробка цікавих ігор та вправ на закріплення	4	5

	уявлень про геометричні фігури та форми (підготувати 5 ігор та 5 вправ на закріплення різних фігур та форм		
5.	Розробка дидактичних посібників з навчання дітей математики	5	5
6.	Розробка математичної гри чи презентації з використанням Power Point (Smart Notebook) (вік дітей за вибором	5	5
7.	Розробка плану конспекту заняття з ФЕМУ для молодшої групи	4	5
8.	Розробка плану конспекту заняття з ФЕМУ для молодшої групи	4	5
9.	Розробка плану конспекту заняття з ФЕМУ для молодшої групи	4	5
10	Аналіз занять з ФЕМУ вихователів ДНЗ	4	5

VIII. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– словесні: лекція (проблемна, інтерактивна, лекція-прес-конференція), діалог, полілог, «мозкова атака»;

– наочні: ілюстрація, демонстрація, використання комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація);

– практичні: моделювання, проектування, ділова гра.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний.

3. За ступенем самостійності мислення: проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький, творчий.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науковими джерелами, виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальна дискусія, пізнавальна гра, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності: роз'яснення значимості учіння, пред'явлення навчальних вимог, заохочення й осудження в учінні.

3. Методи контролю

Метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод програмованого контролю, метод самоконтролю, модульна контрольна робота, захист проектів.

ІХ. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Макс. кільк. балів	Екзамен	Сума						
Форми роботи	Змістовий модуль І									Змістовий модуль ІІ												
Лекції	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5										211							
	1	1	1	1	1																	
Семінарські заняття	10+1									10+1												
Практичні заняття	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11									
Самостійна робота	50																					
МКР	25									25												
ВСЬОГО – 211 б. РК – 3,5 (*50% практичних занять)														60	40	100						

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	5
2.	Семінарські заняття	22
3.	Практичні заняття	84
4.	Модульна контрольна робота (1, 2)	25x2 = 50
5.	Самостійна робота	50
Підсумковий рейтинговий бал		211
$K = 211 : 60 = 3,5$		211/K=60
Екзамен		40
Загальна оцінка		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками

B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1– 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

11. Рекомендована література

Основна:

1. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» / автор та укладач А.В. Сазонова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 248 с.
2. Піроженко Т. Методичні аспекти реалізації освітньої лінії «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» / Т. Піроженко, М. Машовець, О. Коваленко // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2013. – № 2. – С.4-9.
3. Степанова Т.М. Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку. Монографія / Т.М. Степанова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 208 с.

4. Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників / К.Й. Щербакова. - К.: В-во Європейського університету, 2011. – 262 с.

Додаткова:

1. Баглаєва Н. Розвиток логічних умінь дитини. Серіація за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі. //Дошкільне виховання. 2000. - № 10 - С.8-11. 2. Криворучко Т. Логіко-математичні ігри // Дошкільне виховання – 2007. - №2 с.10-12.

3. Машовець М., Стеценко І. Навіщо до школярику математика / М.Машовець, І. Стеценко. - К.: «Шкільний світ», 2009.- 128с. 5. Старченко В. Навчання математики: сучасний погляд // Дошкільне виховання. - 2008. - №7. - С. 19-21.

6. Старченко В. Сучасний погляд на логіко-математичну компетентність дошкільника // Дитячий садок. - 2009. - №27(507). - липень. - С. 28-30.

7. Цікаві цифри: Використання прийомів ейдетики при ознайомленні з цифрами / Авт. – упор. О.О. Яловська. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 128 с.